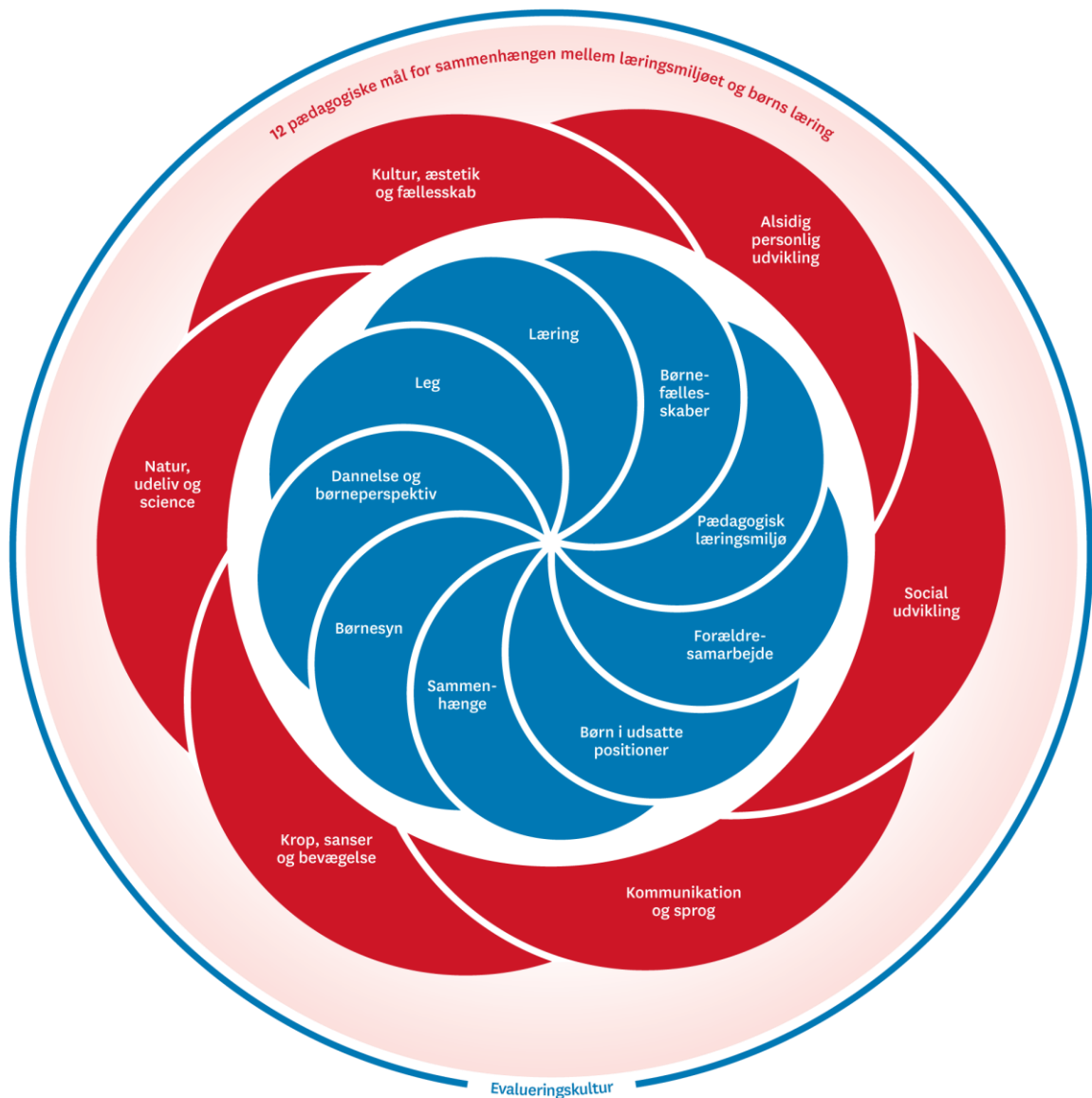

Pædagogisk læreplan

Vuggestuer og børnehaver
BRAMMING OMRÅDET

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Forside	1
Den Styrkede Pædagogiske Læreplan	2
Indholdsfortegnelse	3
Hvem er vi	4
Pædagogisk profil	5
Pædagogisk grundlag	6
Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber	7
Pædagogisk Læringsmiljø	10
Samarbejdet med forældre om børnenes læring	12
Børn i udsatte positioner	13
Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	14
Inddragelse af lokalsamfundet	15
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
De seks læreplanstemaer	17
Alsidig personlig udvikling	18
Social udvikling	20
Kommunikation og sprog	22
Krop, sanser og bevægelse	24
Natur, udeliv og science	26
Kultur, æstetik og fællesskab	28
Evalueringskultur, data og dokumentation	30
Litteraturliste	31

Hvem er vi

Bramming Området er en del af Esbjerg Kommune Børn og dagtilbud.

Området består af tre afdelinger på i alt ti matrikler beliggende i Bramming by, Hunderup, Grimstrup, Gørding og Vejrup. Afdelingerne er for børn i alderen 0-6 år, som er fordelt i tre huse med 0-6 årige og syv huse med 3-6 årige. Ledelsen består af en områdeleder og seks pædagogiske ledere.

Bramming Områdets pædagogiske profil sikrer velfungerende dagtilbud af høj kvalitet med fagligt dygtige ledere og medarbejdere, der professionelt gennem den pædagogiske praksis sætter børnene og samarbejdet med forældrene i centrum.

Farveladen gul hus

Farveladen Blå hus

Snurretoppen

Egeknoppen

Børneuniverset, Tumlebo

Børneuniverset, Grønningen

Børneuniverset, Skovvejen

Børneuniverset, Gnisten

Børneuniverset, Troldehulen

Børneuniverset, Regnbuen

Pædagogisk profil

I Bramming Området bygger vores praksis på en lang række teoretiske og faglige overvejelser og viden om pædagogik, psykologi og sociologi. Vi har en anerkendende og inkluderende pædagogisk praksis, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i de sociale børnefællesskaber.

Vi udvikler løbende på vores pædagogiske praksis og arbejder kontinuerligt ud fra dagtilbudsloven og rammen i den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan er udgangspunktet for det daglige arbejde med at etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskaber, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Forældrene bliver aktivt inddraget i børnenes læring, dannelse, udvikling, trivsel og sundhed.

Vi handler som fagprofessionelle på baggrund af vores faglighed og barnets/børnegruppens perspektiv ved at:

- arbejde ud fra NUZO i aldersopdelte eller små grupper, med afsæt i børnefællesskaber.
- styrke og udvikle børnenes relationer, udvikle deres sproglige kompetencer og fremme deres sanselige og kropslige læreprocesser.
- skabe rammer, der giver plads, rum og ro til børnenes udvikling og læring i tæt samspil med nærværende voksne.
- personale, børn og forældre i fællesskab bliver bevidste om natur og miljø.
- vores arbejdsplads er præget af høj social kapital, hvor samarbejde, tillid og retfærdighed prioriteres.

Pædagogisk grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles, centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, som er udgangspunktet for arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt og sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve at mestre lege og aktiviteter.
- **Overgang til førskolen.** Overgangen handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

I denne beskrivelse af de centrale elementer lægges grundlaget for det pædagogiske arbejde gennem hele dagen.

Gennem løbende dialog, refleksion og sparring er det præciseret og gjort tydeligt i Bramming Området, at læring er en del af enhver situation, og læringen forgår hele dagen. Det pædagogiske grundlag er en central og bærende del af den pædagogiske forståelse og tilgang i Bramming Området.

Børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber

Børnesyn

FN's Børnekonventions fokus på barnets ret til leg og medbestemmelse er central for vores børnesyn. I Bramming Området er vores afsæt, at det at være barn har værdi i sig selv. Derfor værner vi om børnenes ret til at være sig selv, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Vi har fokus på at drage omsorg for børnene, og samtidig stimulerer og udfordrer vi børnene for at understøtte deres trivsel, læring og udvikling. Vi anerkender børnene som kompetente og aktive individer med ret til at lege og lære og blive medregnet i fællesskabet, opleve tilknytning, være deltagende gennem inkluderende fællesskaber og at blive set og respekteret.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse refererer til en dybere form for læring. Barnet dannes ved at færdes i et miljø med værdier og holdninger, som det både kan se og mærke som noget, der er vigtigt og godt. Pædagogen er bevidst om, både hvad man siger og gør i forhold til børnene, men allermost måden, man siger og gør det på. Det handler om at give børnene brugbare værdier i forhold til at forstå indlevelse og solidarisk handlen i forhold til andre. Dannelse, ligestilling og demokrati skal tænkes ind i læringsmiljøet hele dagen, børnene skal have en oplevelse af at være aktivt deltagende, så de selv er med til at skabe læring og opleve at blive set og hørt i demokratiske sammenhænge, som personalet skaber i hverdagen.

Leg

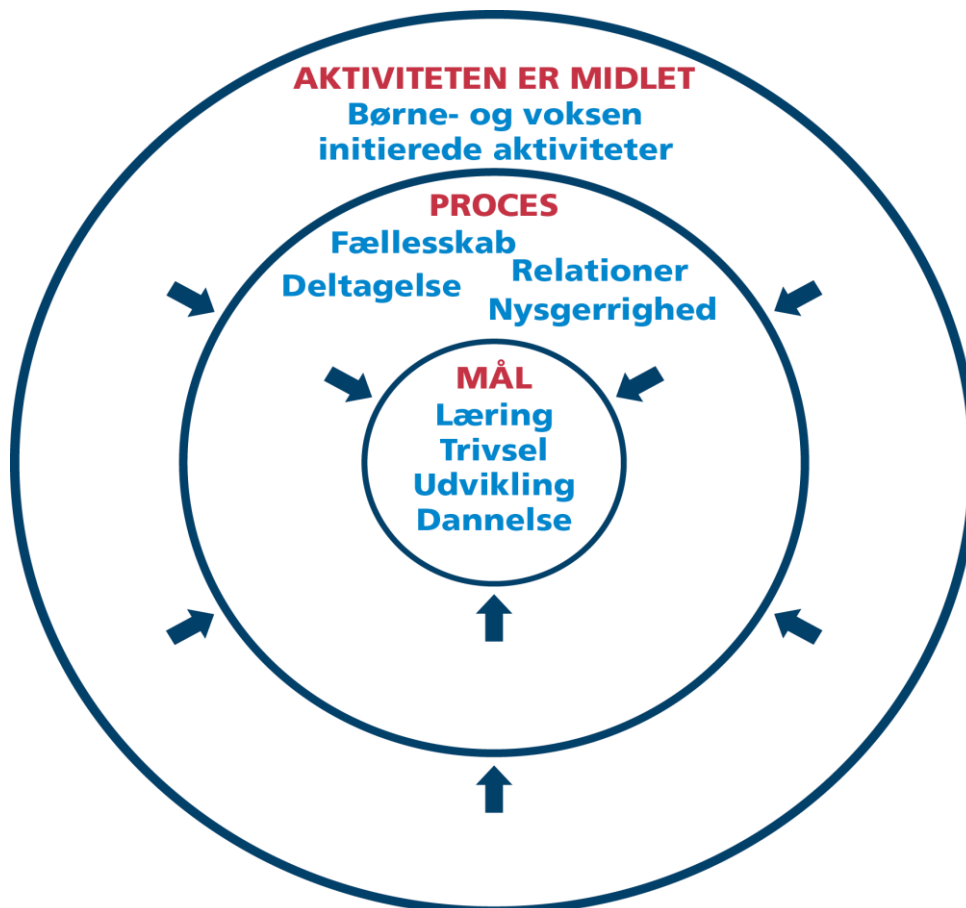
Børnehavealderen kaldes også lege-alderen. Der er indbygget glæde i børns leg. I Bramming Området mener vi, at leg er vigtigt og nødvendigt. Børn leger, både fordi det er sjovt i sig selv, og fordi det er sjovt at mestre noget nyt. Pædagogerne har betydning på flere områder i forhold til at understøtte børnenes spontane og selvorganiserede leg. De har betydning for, hvordan børnehavens rammer ude og inde er indrettet. De har også betydning for at støtte børnene til at udvikle relationer og venskaber. Børn under skolealderen kan ikke altid selv sørge for gode indbyrdes relationer, både fordi deres hjerne ikke er udviklet til at de kan overskue, hvordan man gør det, og fordi de heller ikke har mange erfaringer med det. Det har også stor betydning, at pædagogerne observerer børnene og noterer sig, hvad der optager dem, så de med udgangspunkt i legen kan skabe betingelser for, at børnene kan udvikle legen.

Det er det pædagogiske personales opgave at forholde sig opmærksomt, observerende og have fokus på deres egen position i rummet eller legen, så de kan støtte legen og børnene og sørge for kontinuerligt at tænke i nye materialer og legeområder.

I Bramming Området, har legen en central rolle gennem hele dagen, hvor den anerkendes og respekteres som en væsentlig del af et barns læring.

Læring

En refleksion i forhold til læring er, at der i alle sammenhæng er læring til stede. Det er derfor en væsentlig del af den pædagogiske tilgang i Bramming Området at sikre, at der kontinuerligt er en bevidsthed og en refleksion tilstede i hverdagen i forhold til, hvad det enkelte barn eller børnefællesskabet kan, skal eller er optaget af at lære i den konkrete situation. Altså en opmærksomhed omkring den situerede læring.

Model udarbejdet af Lederteam Bramming 2019

Modellen viser, at læringen skal ses i et bredere perspektiv. Det er ikke læringen om et bestemt emne, der er vigtig, men læringen i forhold til deltagelsen, tilegnelsen af læring og dannelse. Det er gennem legen og den legende tilgang, barnet bl.a. udvikler sin nysgerrighed.

Modellen skal forstås sådan, at det er processen, der er bærende.

Grundlæggende handler det om at se læring bredt. Sidder vi og leger med Lego, og barnet bliver nysgerrigt på, hvor legoklodser kommer fra, undersøger vi det sammen med barnet. Bliver de optaget af farverne, bliver vi optaget af farver. Hvorfor er nogle flade, hvad kan de bruges til, andre er firkantede, kan de kombineres, og hvad kan vi mere bruge dem til, lad os finde ud af det! Så bliver det mindre vigtigt, om vi fik bygget det hus eller tårn med klodserne. Det handler om at få øje på den læring, der reelt er tilstede, fremfor den man havde tænkt.

Grundlæggende skal aktiviteten ses som midlet til læringen, ikke som målet i sig selv.

Børnefællesskaber

Børns fællesskaber skabes af børnene, der inviterer hinanden med ind og ud af fællesskaberne. Pædagogerne sætter rammerne og skaber mulighederne (Næsby, 2018). Bramming Områdets organisationsforståelse tager udgangspunkt i observationer og refleksioner af børnenes deltagelsesmåder og muligheder og inddragelse af børnenes perspektiver.

Det er bl.a. i fællesskabet med andre børn, at barnets socialisering finder sted.

Målsætninger

Vi arbejder ud fra en fælles forståelse af læreplanens pædagogiske grundlag. Udgangspunktet tages i såvel pædagogikken, børnegruppernes sammensætning, børnenes forskellige forudsætninger, og ved at skabe udviklende læringsmiljøer for børnene.

Vi sikrer at:

- der ud fra teoretisk og praktisk indsigt løbende arbejdes med at udvikle legemuligheder for børnene.
- vi støtter og guider barnet ind i børne- og legefællesskaber
- vi er i dialog med hinanden i forhold til vores observationer, så vi kan tilføre legen nye muligheder eller opfange børnenes nysgerrighed, som vi kan omforme til aktiviteter.

Personalet planlægger aktiviteter ud fra børnenes nærmeste udviklingszone, læreplanstemaerne, det pædagogiske grundlag og velfunderede pædagogiske overvejelser. Vi har en anerkendende didaktisk tilgang til det enkelte barns læring.

Vi sikrer at:

- der er fællesskaber til stede, som barnet kan være en del af. Det gælder fællesskaber med andre børn og fællesskaber med aktive deltagende voksne, der støtter, vejleder og er bevidste om barnets læring.
- de voksne er anerkendende, nærværende, engagerede og rummelige.
- at de voksne går foran, bagved eller ved siden af barnet for at give den optimale udvikling og læring.
- vores kultur er præget af trivsel, engagement, faglighed og udvikling.
- vi løbende udvikler og optimerer strukturen, dagligdagen, børnemiljøet og læringsmiljøet, så det stemmer overens med det enkelte barn og børnegruppen.

Konflikter

Konflikter opstår, og det skal personale og børn i større eller mindre omfang forholde sig til dagligt. Tilgangen til konflikter skal ikke kun være dannende (stemmeføring, toneleje og handling skal være adækvate). Men de skal også give anledning til refleksion og grundlæggende ses som et potentiale for faglig udvikling. I vores tilgang til konflikter er vi derfor nysgerrige og udforskende, fordi den tilgang åbner for potentielle nye forståelser og muligheder i etableringen af læringsmiljøer, der tager højde for og rummer børn i udsatte positioner (Alle børn) (Næsby, 2018, s. 110).

Pædagogisk Læringsmiljø

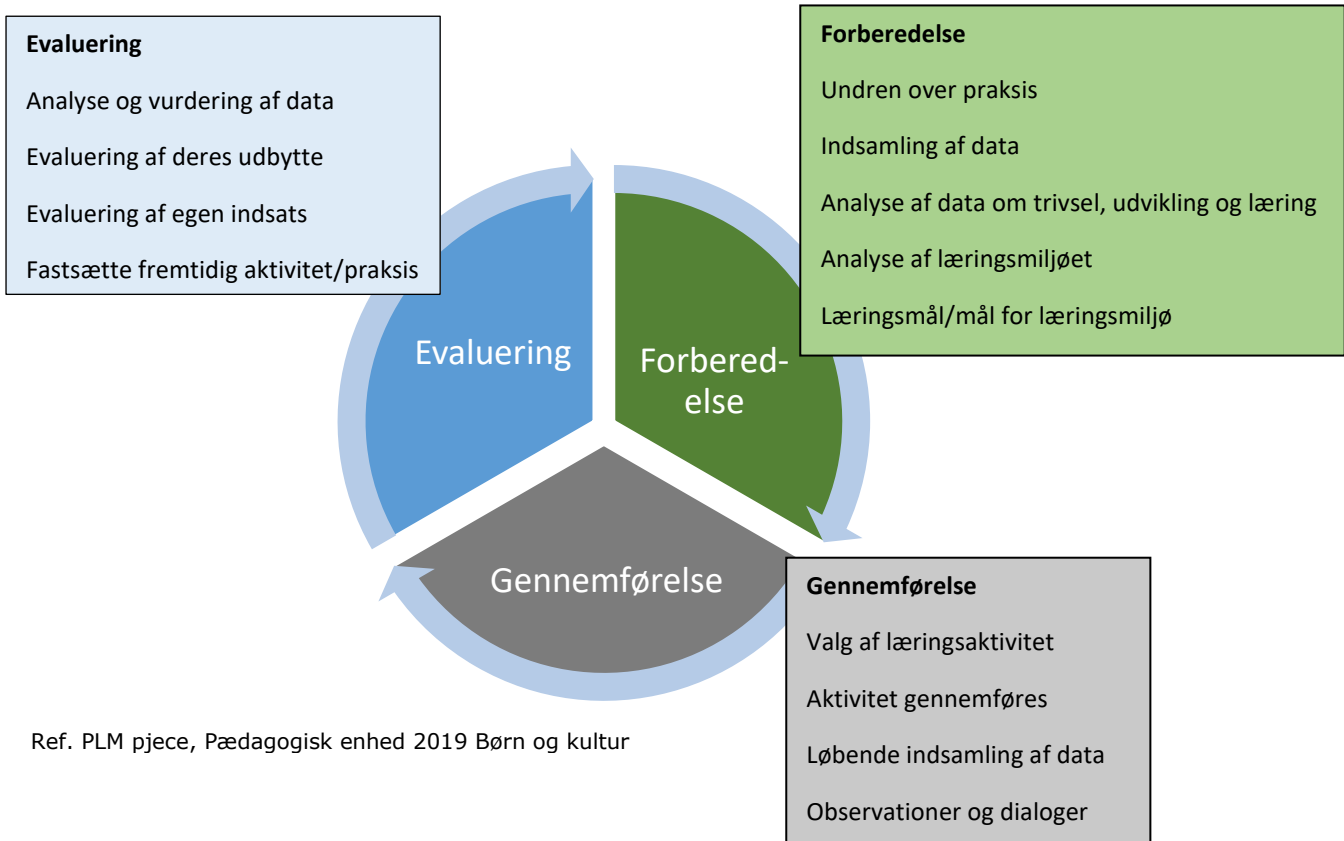
Vi sikrer, at der gennem hele dagen skabes pædagogiske lærings- og legemiljøer, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Omdrejningspunkter i det pædagogiske arbejde

I vores pædagogiske arbejde og arbejdet med læreplanstemaerne har vi tre omdrejningspunkter:

- Planlagte aktiviteter
- Leg og legemiljøer
- Struktur og hverdagsrutiner

Læringscirklen, figuren nedenfor, viser den teoretiske tilgang til opbygningen af læringsmiljøer i Bramming Området. Forberedelse, gennemførelse og evaluering beskriver processen i vores professionelle arbejde og er væsentlige i det systematiske arbejde med at fastholde og udvikle et stærkt læringsmiljø for børnene.

Læringsmiljøet er rammen om den daglige læring, børnenes trivsel, udvikling og dannelse.

Eksempel på et læringsmiljø i Bramming området.

Børnene er i garderoben, og der er to voksne til stede.

Børnene er ved tage tøj på, fordi de er på vej ud. En voksen er ved at guide et barn til at tage tøj på. "Put armene ind i ærmet" siger den voksne, stemmen er opfordrende, tonen er stille. Samtidig står en af de små, som lige er startet i børnehaven, mellem benene på den voksne. Barnet læner sig ind til den voksne, som samtidig med at hun guider det ældre barn, er opmærksom på barnet, der står op ad hende, hjælper det med at få sko på. Barnet putter sig ind til den voksnes ene arm, kigger over på drengen, der er ved at tage sin jakke på.

To pladser derfra er et af de ældste børn, en pige, ved at hjælpe et mindre barn med at lyne sin trøje. Da de er færdige, tager pigen det mindre barn i hånden, og de går ud af døren, hvor der står en tredje voksen, som samler børnene på en bænk, inden de skal ud på legepladsen.

Den sidste voksne, der stadig er i garderoben, sidder og taler med en dreng, der ikke vil have sin jakke på. Det er køligt, og det blæser udenfor, men drengen vil ikke have sin jakke på. Han begynder at græde, da den voksne fasterholder kravet om en jakke, så den voksne rykker tættere på drengen, taler dæmpet og blidt til ham, samtidig med at hun rækker en hånd ud og rører ved hans arm. Hun spørger ham, hvordan det kan være, at han ikke vil have sin jakke på? Drengen træder tættere på den voksne, der er i øjenhøjde med barnet og svarer, at han vil have sin trøje med hættten på. Den voksne siger okay, rækker om og tager hans hættetrøje og hjælper ham den på. Drengen smiler nu og spørger, om ikke hun synes, at hættten er sej? Den voksne smiler og svarer "Jo, den er sej", kigger på ham og siger, at han skal komme og sige det, hvis han synes, det er koldt, så kan han få sin jakke på over hættetrøjen. Drengen smiler og siger, at det skal han nok og går derefter ud og sætter sig på bænken sammen med de andre børn

Dette er et eksempel på en hverdagsaktivitet og et læringsmiljø i Bramming Området, og situationen danner grundlag for, hvordan det kan forventes, at læringsmiljøer etableres og udspiller sig gennem hele dagen, uanset om det er vokseninitierede aktiviteter, hverdagsrutiner, storgrupperne, spontant opståede aktiviteter på børnenes eller de voksnes initiativ.

I beskrivelsen inddrages børneperspektivet i episoden med drengen, der ikke vil have hans jakke på, og hans forståelse og ønske tages med i løsningen. Der øves forhandlingskompetencer, og drengen bliver set, hørt og forstået. Der skabes mulighed for deltagelse og dannelse.

I beskrivelsen ses også børnenes forskellige forudsætninger.

I episoden med den voksne, der guider et barn, samtidig med at hun hjælper og sikrer tryghed for et andet barn. Børnene mødes, der hvor de er i deres udvikling, og de bliver anerkendt ud fra deres forudsætninger og muligheder for at bidrage og deltage. Noget af det samme ses i beskrivelsen af det store barn, der hjælper et mindre barn. Det store barn bidrager dermed og gives mulighed for at opleve sig selv som en væsentlig del af fællesskabet. Samtidig bliver det mindre barn inkluderet, og relations-dannelsen understøttes.

I og under dette læringsforløb ligger der en struktur, pædagogisk tilgang, placeringen af de voksne i garderoben og udenfor, og børnene ved, hvad der forventes af dem. Det store barn, der guider det mindre i forhold til strukturen og forventningerne, da hun tager det mindre barn i hånden og går ud.

Ligesom strukturen ligger dannelse som en underliggende del af eksemplet, og det afspejles i måden, de voksne taler til og er sammen med børnene på. Den viser sig også i de afstemte krav og forventninger, der stilles til det enkelte barn.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi samarbejder med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring

Grundlæggende tager samarbejdet mellem forældre og afdelingerne i Bramming Området, udgangspunkt i en ligeværdig, respektfuld og differentieret dialog imellem personalet og forældrene, hvor den *formelle struktur* er fundamentet. Det er vores opgave at facilitere og rammesætte forældresamarbejdet, så tilgangen til forældrene bliver differentieret ud fra lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov, og det afstemmes med den enkelte familie. Det primære formål med forældresamarbejdet i Bramming Området er at understøtte det enkelte barns læring, trivsel, dannelse og udvikling og sikre, at der er sammenhæng mellem læringsmiljøet i hjemmet og i institutionen. Alle forældre tilbydes samtaler i den tid, barnet er i institutionen, og udover det er der altid mulighed for at bede om en samtale.

Bramming Området er en del af Esbjergs Kommunes TVÆRS-samarbejde. Her tilbydes der råd og vejledning med mulighed for deltagelse af konsulenter såsom psykolog, tale-høre konsulenter og andre relevante faggrupper. Samtidig har de enkelte huse og afdelinger, forskellige forældrearrangementer fordelt over hele året. Det gælder fx forældremøder, hvor der er mulighed for at drøfte områdets pædagogiske værdier.

Det mere uformelle samarbejde vægtes ligeledes højt

Det er en forventning i området, at personalet er opsøgende i hverdagen i forhold til forældrene, så de sikrer, at der bliver sagt goddag og farvel, og at der er en daglig dialog mellem forældre og personale om barnets trivsel og læring. Dette gøres med afsæt i, at vi ved at 90% af forældrene vægter den daglige dialog højt (Næsby, 2018, s. 220).

Tabulex/Aula er en central del af informationskulturen i Bramming Området

Her deles der dagligt relevant information om hverdagen i de enkelte huse, så det sikres, at forældre har mulighed for hele tiden at være opdaterede om husets hverdag.

Tilgangen til forældresamarbejdet kan variere en smule fra hus til hus. Eksempelvis findes der i nogle huse kufferter, der indeholder materialer og vejledninger om, hvordan forældrene derhjemme kan understøtte temaer og tiltag, der arbejdes med i institutionen.

Det forventes at alle samtaler og alt samarbejde i Bramming Området tager udgangspunkt i en ansvarlig, undersøgende, åben og nysgerrig tilgang til forældrene.

Områdebestyrelse

Områdebestyrelsen skal inddrages i udarbejdelse, evaluering og opfølgning af den pædagogiske læreplan. Arbejdet skal tilrettelægges, så det giver mening for bestyrelsen og det pædagogiske personale. Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter det pædagogiske personales og ledelsens arbejde med at skabe trygge pædagogiske lærings- og legemiljøer for børn. Den konkrete udarbejdelse, evaluering og opfølgning foretages af ledelsen og personalet, bestyrelsen inddrages aktivt i drøftelsen af processen i relation til arbejdet med den pædagogiske læreplan, så bestyrelsen vil få mulighed for at blive hørt og komme med input og forslag til arbejdet.

Børn i udsatte positioner

Vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

I etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn i udsatte positioner er det væsentlig at være opmærksom på, hvordan hele gruppen af børn agerer, leger og udvikler sig sammen.

En pædagogik, der inkluderer alle børn i fællesskabet, må tage afsæt i børnegruppens perspektiver, deres engagement og interaktion. Og ud fra observationer af dette, eksperimentere med organisering af læringsmiljøet. (Næsby, 2018, s. 135)

Her kan der med fordele inddrages aktionslæring for at finde frem til den mest optimale tilgang og en dynamisk forståelse af læringsmiljøet.

Forståelsen af "børn i udsatte positioner" må og skal ikke skabe en statisk positionering af det enkelte barn, men forstås som situeret, hvor det enkelte barns mulighed for deltagelse er udfordret. (Næsby, 2018, s. 109)

Deltagelse

Vi ser barnet i en sammenhæng, for det er i den kontekst, barnet skal forstås. Det er i den konkrete situation, barnet viser os, hvad der er vigtigt for barnet, og hvad barnet har brug for for at kunne bidrage og aktivt kunne deltage i fællesskabet.

Vores pædagogiske tilgang bærer præg af et legende samspil med en pædagog, der aktivt understøtter og giver plads til deltagelse i hele dagens aktiviteter. Det er vores professionelle ansvar at sikre etableringen af et læringsmiljø, der sikrer, at børn, der udfordres i situationen, får mulighed for at deltage i fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

At gøre børnene skoleparate kræver et professionelt samarbejde mellem dagtilbud og skole, så skolen i højere grad anlægger et børneperspektiv, og dagtilbud i højere grad orienterer sig imod, hvad der sker i skolen. Der er enighed om, at børnenes alsidige personlige udvikling og den sociale udvikling udgør to af de 6 centrale temaer i læreplanen og spiller en vigtig rolle for børnetrivsel, læring og udvikling i skolen. Børnene skal opleve at være en del af fællesskabet og have mod og lyst til deltagelse og til selv at tage initiativer.

Læringsmiljøet omkring storgrupperne tager udgangspunkt i Bramming Områdets refleksioner og forståelse af det pædagogiske læringsmiljø, herunder "Smart skolestart".

Vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til førskolen. Vi har et tæt samarbejde med skolen som tager udgangspunkt i Smart Skolestart og samarbejdsaftalen. Som en del af og som en supplerende del indgår der i førskoleperioden medarbejdere fra daginstitutionerne som en fast del af personalet i førskolen. Dette sammen med de beskrevet fremgangsmåder, forståelser og temaer i "Smart Skolestart"

Vi inddrager forældrenes perspektiver i forbindelse med deres erfaring i forhold til "Smart skolestart", og der holdes individuelle forældremøder i alle husene.

Vi sikrer, at der i Bramming Området er bevidsthed om overgangsobjekter og -subjekter (Brostrøm 2019). Der arbejdes på, at børnene opøver robusthed, fordyber sig i leg og læring, udviser vedholdenhed og evner at modtage kollektive beskeder. Barnets sproglige udvikling er i fokus, så det lærer at udtrykke sig og kommunikere.

Der afholdes et samarbejds møde i slutningen af februar med de involverede medarbejdere og pædagogiske ledere fra dagtilbud og skolen, hvor udgangspunkt er "Smart Skolestart". Mødet afholdes lokalt på skolerne med forældredeltagelse, hvis det skønnes relevant for barnet. Der er efter aftale, medarbejdere fra skolen på besøg i daginstitutionen inden skolestart, ligesom der er medarbejdere fra børnehaven med i skolen. Det skaber tryghed og styrker barnets trivsel, læring og udvikling.

Barnets perspektiv – i børnehøjde

Barnets forestillinger og forventninger betyder meget for, hvordan barnet oplever overgange. Ofte har barnet uafklarede forventninger til det nye sted, og det er vigtigt at tale med barnet om, hvilke forventninger og forestillinger det gør sig. Professionelle og forældre har et særligt ansvar i at „klæde barnet på“, så det føler sig trygt og robust til at indgå i nye venskaber og møde nye udfordringer.

Det gør de bl.a. ved at være åbne og tale med barnet, så barnets forestillinger bliver så realistiske som muligt. Det er vigtigt, at skolen afmystificeres allerede i børnehaven.

- Barnets stemme skal bringes i spil ved overgangen til det nye
- Barnet føler sig tryk i overgangen
- Barnet inddrages, støttes og oplever at være parat og kunne begå sig i skolen
- Barnet oplever nærværende voksne, der lytter til og taler med barnet og sikrer barnets deltagelse i fællesskabet

Inddragelse af lokalsamfundet

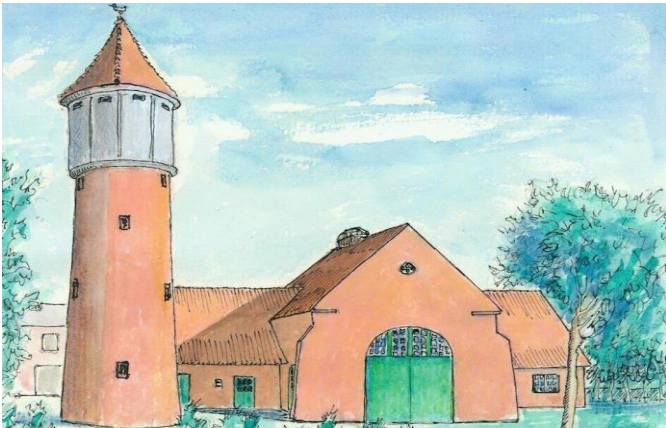
Bramming Områdets afdelinger ligger i 3 forholdsvis små byer og i Bramming midtby. Vi er en del af lokalsamfundet og er med i fællesskabet i det lokale miljø. Vi inddrager lokalsamfundet, så det er med til at styrke og udvikle arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer.

Det foregår bl.a. i et samarbejde med frivillige organisationer, kulturinstitutioner og fritidstilbud på forskellig vis i de enkelte afdelinger.

Eksempelvis bruger vi de lokale museer, biblioteket, skoler, skove, søer, nærmiljø, frivillige, naturformidlingstjenesten og andre lokaliteter, ligesom vi benytter os af læsetanter.

Der er god forældreopbakning til arrangementer, og afdelingerne bakker op om forældrefællesskaber

Der holdes bedsteforældredage.

Bramming Museum

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Miljø og læring hænger sammen, og derfor har rummets indretning og miljøet stor betydning for børnemiljøet. Børnemiljøet er et samlet begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

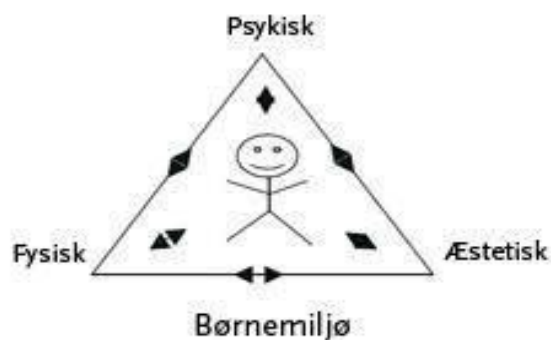
- **Det fysiske børnemiljø kan fx omhandle** støjniveau, indeklima, lysforhold, plads til fysisk udfoldelse, hygiejneforhold, garderobe, stuerne indretning og størrelse.
- **Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle** samspillet mellem børn og voksne, herunder gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes sprog, handlinger og respekt for hinanden, plads til og accept af forskelligheder, obs på mobning.
- **Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle** en stimulerende og inspirerende indretning og udsmykning. Omgivelserne både ude og inde er udformet, så de fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stillelege.

Et børnemiljø skal både inde og ude være med til at skabe gode rammer for leg i små og store børnefællesskaber. Børnemiljøet skal være dynamisk og fleksibelt, da det skal kunne justeres efter barnets og børnegruppens behov.

Vi integrerer børnemiljøet ved at tage udgangspunkt i børneperspektivet, børnenes oplevelser af børnemiljøet, modenhed og alder.

F.eks. ved at:

- lave fleksibel og foranderlig indretning.
- dele børnene i små grupper.
- sikre og udvikle legemuligheder.
- anvende legepladsen og nærområdet.
- sætte fokus på den voksnes positionering i legen/aktiviteten.
- have didaktiske overvejelser i arbejdet med læreplanstemaerne (Smittemodellen).
- skabe forudsigelighed og struktur i de daglige rutiner.
- sætte fokus på hygiejne, støj og system/orden.
- sætte fokus på selvhjulpenhed og dannelse.
- dokumentere og udsmykke børnemiljøet ud fra børnenes interesser og oplevelser.
- lytte, spørge, observere, interessere og respektere børnenes meninger og krav på en anerkende måde.

Pilene rundt i trekanten viser, at de tre elementer i børnemiljøet har mange indbyrdes sammenhænge, og at de påvirker hinanden. Figuren skal også illustrere, at omgivelserne påvirker barnet og barnet påvirker omgivelserne

Figur: DCUM 2010, arbejdet med børnemiljø i dagtilbud – om krav og muligheder

De seks læreplanstemaer

Det pædagogiske arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring skal ske indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer. Det er afgørende, at de seks læreplanstemaer ikke ses og forstås isoleret, men ses i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

Der er sat to pædagogiske mål, der skal arbejdes ud fra. De pædagogiske mål sætter retning for det pædagogiske arbejde og giver plads til og understøtter lokal faglig refleksion.

Der skal etableres et pædagogisk læringsmiljø for børn gennem hele dagen

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges indenfor rammerne af de seks læreplanstemaer, de pædagogiske mål og læreplanens pædagogiske grundlag.

Det pædagogiske læringsmiljø, skal afspejle og tage højde for henholdsvis de 0-2 åriges og 3-5 åriges behov og forudsætninger.

De seks læreplanstemaer:

Det pædagogiske læringsmiljø skal tænkes ind som en bred læringsforståelse og understøtte børns læring, nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, Sanser og Bevægelse
- Natur, Udeliv og Science
- Kultur, Æstetik og Fællesskab

Digitale redskaber skal indarbejdes i læringsmiljøerne.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling handler om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til deres egne potentialer. Det skal ske på tværs af blandt andet alder, køn og social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Det gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Læringsmiljø

- Læringsmiljøet skal fremme og understøtte børnenes engagement og deltagelse, så børnene derigennem oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd.
- Børnene skal opleve, at de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, positive og tillidsgivende voksne.
- Læringsmiljøet skal gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter give børnene erfaringer med forskellige sociale positioner, der giver dem et demokratisk værdisæt og udvikler og understøtter børnenes dannelse og livsduelighed.
- Læringsmiljøet skal understøtte børnene i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet. Det skal støtte de i at håndtere modgang, udfordringer og udvise vedholdenhed for at styrke børnenes evne til indflydelse på deres egen hverdag.
- I samarbejde med forældrene sikres det, at udfordringerne ikke overstiger børnenes kompetencer og grænser. Børnene skal introduceres til forskellige måder at håndtere konfliktfyldte situationer, give udtryk for følelser, vælge aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres trivsel-, lærings- og udviklingsbehov, men at børnene også i høj grad indgår i det samlede fællesskab.

- Læringsmiljøet skal understøtte og udvide børns deltagelsesmuligheder, bl.a. ved at balancere mellem iagttagende og initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer, børnene indgår i.
- Der skal være plads til at børnene kan forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af.
- Læringsmiljøet skal motivere til undring, pirre børnenes nysgerrighed, støtte børnene i vedholdenhed og innovativ formåen.

Eksempler på praksis, hvor

- **vi har en klar og gennemskuelig struktur med faste rutiner.**
- **vi arbejder med børn i forskellige gruppestørrelser og sammensætninger.**
- **de voksne har et læringsperspektiv for børnene.**
- **de voksne systematiserer legetøj og materialer, med f.eks. et foto**
- **de voksne lytter og italesætter følelser, hvordan man kan se dem og motiverer barnet til at sige sin mening og foretager et valg**
- **vi læser historier, fortælles eventyr, leger lege og laver aktiviteter**
- **vi opfordrer barnet til at prøve at gøre tingene selv, så det kan øve sig og senere selv mestre f.eks. selv at tage tøj af og på.**

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource og bidrager til demokratisk dannelse.

Læringsmiljø

- Læringsmiljøet skal bidrage til sociale fællesskaber, hvor børnene oplever at høre til og kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær. Læringsmiljøet skal opfattes som en ressource og understøtte muligheden for deltagelse og medindflydelse til fælles glæde og engagement.
- Læringsmiljøet skal give plads til, at børnene udvikler empati, så de kan sætte sig ind i andres følelser og oplevelsesverden og handle på måder, der også understøtter samspillet med andre, lige som de indbyrdes relationer og venskaber udvikler sociale færdigheder, som ofte ses i legen.
- Samarbejdet mellem forældre og personalet kan medvirke til gensidig forståelse af barnets perspektiv, det sociale liv, sammenhængen til skolen, understøttelse af læring og børnenes indbyrdes relationer og fællesskaber, og samtidig forebygges mobning.
- Læringsmiljøet skal understøtte, at legen er grundlæggende for social læring og udvikling. Her lærer børn at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter. De lærer at afkode legens formelle og uformelle regler og komme med konstruktive legeudspil.
- I tilrettelæggelse af læringsmiljøet og rammer for legen spiller det fysiske miljø, indretning, legetøjet og atmosfæren en vigtig rolle for børnenes lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Eksempler på praksis hvor vi:

- lytter til og hjælper børnene med at skabe rammer, hvor venskaber opstår.
- taler med børnene om deres egne og andres følelser.
- laver aktiviteter, hvor børnene skal arrangere og udføre.
- inddrager børnene i børnemiljøet, så de føler fællesskab og ejerskab.
- kommunikerer anerkendende med udgangspunkt i det enkelt barn i fællesskabet.
- anvender Fri For Mobberi.
- har gruppesamling, som kan være fleksibel og foregå inde, ude, ved bordet, på gulvet eller i mindre grupper.
- indretter/udsmykker rummene ud fra ideer fra børnefællesskabet.
- sætter demokrati på dagsordenen.

EVA

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er også centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Læringsmiljø

- **Interaktion:** Det pædagogiske personale skal være indlevende, nysgerrigt og have lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optaget af. Kvaliteten og måden, man henvender sig til børnene, taler med dem, giver beskeder og sætter ord på, det der sker i forbindelse med rutiner og aktiviteter, nærvær og blikretning, har stor betydning for børnenes kommunikative og sproglige udvikling, og særligt for børn i udsatte positioner.
- **Sproglige rollemodeller:** Det pædagogiske personale skal være rollemodeller, ved at lytte, fortælle og stille spørgsmål, så der skiftes i at være i en tale- og lytteposition. De voksne skal hjælpe børnene med at indgå i dialoger og eksperimentere kommunikativt og sprogligt, så de opnår erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber.
- **Fællesskaber:** Det pædagogiske personale har ansvaret for at børnene får erfaringer med sprog i selvorganiseret og spontan leg og understøtte og rammesætte legen med fokus på fællesskaber og oprette og vedligeholde venskaber.

Læringsmiljøet skal tilbyde en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse, dette i samarbejde med forældrene.

Eksempler på praksis hvor vi:

- arbejder bevidst og anerkendende med dialogen og lytter, interesserer os for og handler på dialogen.
- læser højt, synger og anvender rim og remser.
- sikrer, at børnene har adgang til bøger, der kan evt. lånes bøger med hjem.
- laver skuespil, teater eller andre små rollespil.
- sikrer, at børnene aktivt deltager i de daglige rutiner, og hvor handlingerne italesættes.
- taler om børnenes tegninger, og tegningens betydning noteres evt.
- arbejder med tema- eller symbolkasser.
- spiller brætspil, vendespil, billedlotteri m.m.
- sikrer, at der er adgang til iPad og computere.

Giv tid! Vent på barnets udspil

En...to...tre...
fire...fem...
seks...syv...
otte...

Wow - du så en sportsvogn - kørte den herude på vores vej?

Jeg har set en racerbil på vejen. Den larmer...

Vent på barnets svar i op til ti sekunder. Mange børn har brug for at tænke, før ordene kommer til dem. Hvis du venter, mens du ser interesseret og opmærksom ud, vil du opdage at også stille børn har meget på hjertet.

 Sprogin

Lad barnet komme med forklaringer

Græsset må ikke betrædes, så man må ikke gå på græsset.

Hvorfor tror I at man ikke må gå på græsset. Er det en god eller dårlig regel og hvorfor?

Måske går græsset i stykker.

Det er dumt. Man kan ikke ødelægge græs.

Græsset må ikke betrædes

Det er godt at opmuntre børn til at byde ind med en forklaring eller en mening om tingene. Både hjemme i institutionen og på ture, kan du invitere børnene til at tænke over, hvad meningen er med eksempelvis færdselsskilte, regler mv.

 Sprogin

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen gennem ro og bevægelse lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations-dannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i at udforske og eksperimentere med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i at opleve krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Læringsmiljø

- Krop: Læringsmiljøet skal understøtte de æstetiske, sociale, følelses- og bevægelsesmæssige processer, så børnene har mulighed for at erfare verden med og igennem deres krop, "hvem er jeg, hvad kan jeg, hvad kan du – kan jeg mon også det"
- Sanser: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte de motoriske sanser, den taktile sans, den vestibulære/labyrintsansen sans og de fire øvrige sanser, som er lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen. Børns legende, undersøgende og kreative eksperimenter med bevægelse skal være i centrum med plads til børnenes kropslige væren og gøren.
- Bevægelse: I bevægelsesfællesskaberne lærer barnet at mestre kropslige/sanselige indtryk og udtryk og styrker evnen til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestik, mimik og kropslige udtryk.

Eksempler på praksis hvor vi:

- har daglige aktiviteter med fokus på bevægelse og sundhed, som styrker og udvikler bevægelses- og sansekompetencerne.
- støtter selvhjulpnehed og bevægelse.
- laver aktiviteter, hvor børnene udforsker og lærer om kroppen og sanserne.
- udfordrer udholdenheden ved støtte til f.eks. at blive i aktiviteten, oprydningen, gåturen, løbeturen, gyngeturen, kravleturen m.m.
- laver motorikbaner ude/inde, andre fysiske aktiviteter/lege ude og inde.
- støtter ved toiletbesøg/renlighed.
- har udeaktiviteter hver dag.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, kropslig, social og kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i at få konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, giver dem mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen og skaber en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i aktivt at observere og undersøge naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.
-

Læringsmiljø

- **Natur:** Læringsmiljøet skal sikre at børn får lov at opleve et bredt udsnit af naturen, f.eks. skov, strand, moser og vandløb og levende organismer som dyr, mikroorganismer og planter. Det pædagogiske personale skal sikre, at børnene erfarer og forstår menneskernes påvirkning og samspil med naturen. Det sker i forbindelse med miljøspørgsmål, bæredygtighed og anvendelse af naturens ressourcer (konstruere, genanvende og reparere ved hjælp af forskellige redskaber, teknikker og materialer)
- **Udeliv:** Der skal være legemuligheder og oplevelser i og med naturen med plads til fordybelse og fascination, sansning, bevægelse, fantasi og kreativitet. Der skal være plads til forskellige aktiviteter, at slå kolbøtter, vilde lege, eventyrlige og farlige lege på tværs af alder, køn, kultur og interesser.
- **Science:** Læringsmiljøet skal inddrage naturen og naturfænomener som luft, lys, magnetisme og vejrfænomener. Der tages udgangspunkt i et læringssyn, der aktivt inddrager børnenes eksisterende viden, erfaringer, undren og spørgsmål og samtidig forstyrrer og udfordrer.

Eksempler på praksis hvor vi:

- understøtter børnenes lyst til at lege, eksperimentere og undersøger naturen og naturfænomener.
- udforsker sammen med børnene og bruger sanserne, så børnene får mulighed for at lugte, smage, se, føle og høre, hvad der sker i naturen.
- laver aktiviteter med science, hvor børnene får mulighed for at eksperimentere, skabe, konstruere og forske.
- laver aktiviteter om de fire elementer, jord, vand, ild og vind.
- er med til at samle affald og udvikle forståelse og omtanke for miljøet.
- indsamler genbrugsting og benytter dem i aktiviteter.
- bruger naturen på legepladsen og den nærliggende natur til at udforske dyre- og planteliv og udforske livet i vandet eller i en å/sø.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i at indgå i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal støtte alle børn i både som tilskuere og aktive deltagere at få mange forskellige kulturelle oplevelser, som stimulerer deres engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Læringsmiljø

- Kulturelt indtryk og udtryk: Læringsmiljøet skal understøtte børnenes egne æstetiske oplevelser og udtryksdimension såsom scenekunst, film, maleri, musik, sang og litteratur. Det skal give børnene mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke deres egne og andres livserfaringer, tanker og drømme.
Det pædagogiske personale skal understøtte børnene i, at de i læringsmiljøet selv skaber kulturelle udtryk, og understøtte fordybelse, konstruktion og eksperimenterende udtryk.
- Kultur og fællesskab: Læringsmiljøet skal være et demokratisk fællesskab, der sikrer deltagelsesmuligheder, hvor børnene er en aktiv del af beslutningsprocesser ud fra erfarings-niveau og formåen. De skal opleve, at deres måder at forvalte tid og rum, leg, venskaber og konflikter på bliver mødt med nysgerrighed og respekt. Der skal være en differentieret pædagogisk tilgang, så alle uanset herkomst, også børn i udsatte positioner, får mulighed for at blive både skabende og producerende og lærer at kunne navigere i samfundet på en etisk forsvarlig måde. Forældrenes kompetencer og viden om kulturelle baggrunde og traditioner, (f.eks. religiøse højtidere, familiestrukturer, lege, bøger og film, som børnene er optaget af) bør være synlige i dagtilbuddet for at skabe forståelse og respekt for børnenes egne og andres kulturelle baggrunde, værdier og traditioner.

Eksempler på praksis hvor vi:

- anvender en mangfoldighed af metoder og materialer, som børnene introduceres til - f.eks grundfarver, forskellig former for maling, klipper, klistrer og papmaché.
- introducerer til udklædningstøj.
- spiller forskellige teaterformer, dramatiserer en historie eller en fortælling fra hverdagen, dukketeater, skyggeteater, stangdukketeater, børneinitieret teater, cirkus m.m.
- synger, spiller, danser og evt. fagtelege.
- bruger iPad til at optage film, tage billeder, lave teater m.m.

Evalueringskultur, data og dokumentation

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål, og herunder ligger en vurdering af sammenhængen mellem de pædagogiske lærings- og legemiljøer i dagtilbuddet, børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske lærings- og legemiljø, børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Lederen er ansvarlig for, at det pædagogiske personale og lederen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske lærings- og legemiljøer understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling, legefællesskaber og dannelse.

Hvordan skabes en evalueringskultur:

- ✚ Fastholde praksis gennem pædagogisk dokumentation, der danner grundlag for analyse og systematisk refleksion over sammenhængen mellem lærings- og legemiljøer, trivsel og udvikling. Det kan give anledning til justeringer, så lærings- og legemiljøet bedst understøtter den aktuelle børnegruppe.
- ✚ Få en fagligt selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis, som bidrager til, at det pædagogiske personale får øje på deres praksis, reflekterer over den og ser muligheder for at ændre, udvikle og kvalificere den.
- ✚ Sikre at det pædagogiske personale får en systematisk og udviklende evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback, så de kan udvikle og forbedre de pædagogiske lærings- og legemiljøer. Det sker via daglig refleksion, pædagogmøder, p-møder og supervision/sparring.

Fokuselementer i evaluering af det pædagogiske lærings- og legemiljø

- ✚ Barnesynet
- ✚ Børneperspektivet
- ✚ Arbejdet med dannelsen
- ✚ Børnegruppens trivsel og læring
- ✚ Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- ✚ Tosprogede børns trivsel og læring
- ✚ Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Pædagogisk dokumentations former:

- ✚ Praksisfortællinger
- ✚ Fotos
- ✚ Video
- ✚ Screeninger
- ✚ Relationskemaer
- ✚ Smittemodeller
- ✚ Forløbsbygger
- ✚ Børneinterviews
- ✚ Tegninger

Hvad er nyt?

Med lovændringen skal dagtilbuddene fremover arbejde med sammenhængen mellem læringsmiljø på den ene side og børnenes læring på den anden side.

Det betyder blandt andet, at fokus for evalueringen skal være, hvad det pædagogiske læringsmiljø betyder for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og om der er noget, der skal være anderledes i læringsmiljøet på baggrund af dette.

Mange dagtilbud har gjort det i en årrække, mens det for andre er nyt.

Nyt er det desuden, at lederen af dagtilbuddet har ansvar for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet. At etablere en evalueringskultur indebærer, at det pædagogiske personale og ledelsen i det løbende, daglige arbejde forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, udvikling og dannelse.

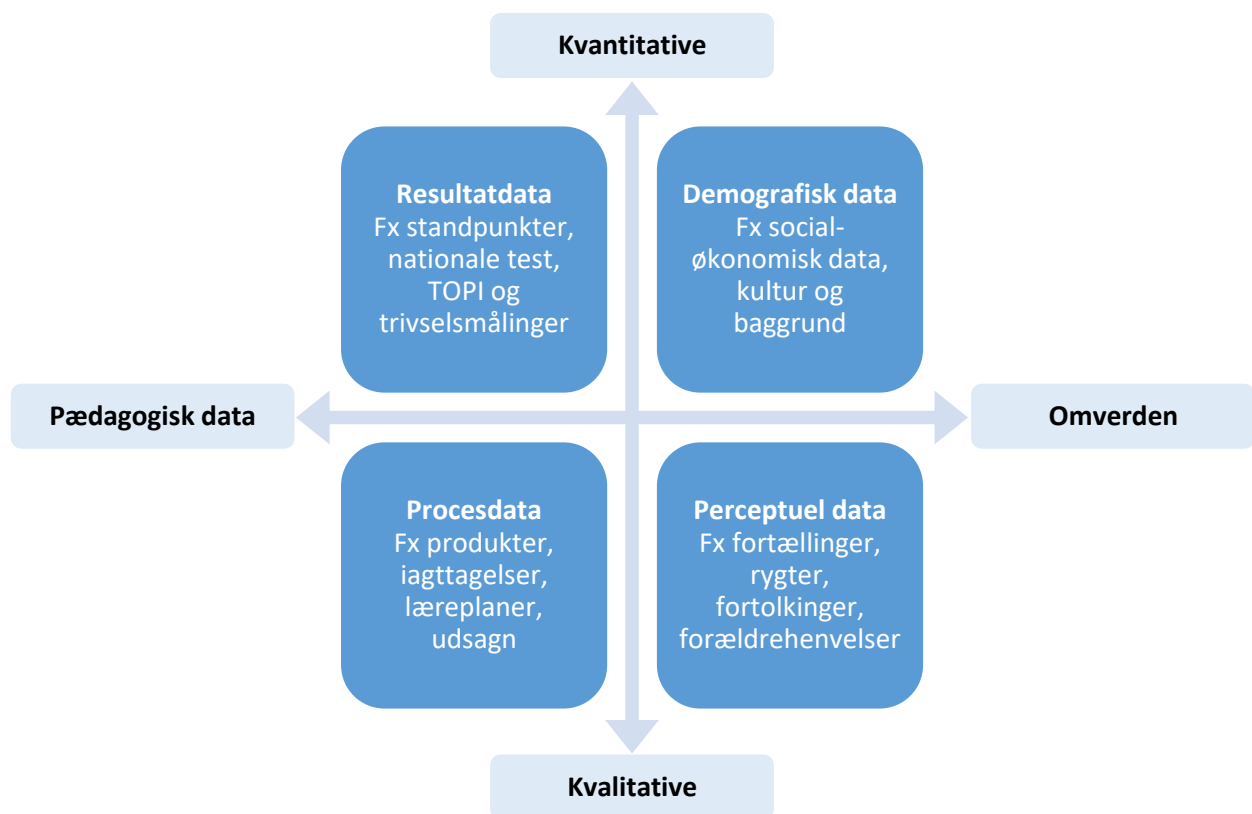
Kilde: www.emu.dk/område/dagtilbud

Arbejde med data anvendes til at forbedre både den pædagogiske praksis og børns læringsudbytte og trivsel. Disse data kan for eksempel komme fra redskaber som sprogvurderinger, forældretilfredshedsundersøgelser, video, trivselsmålinger eller andre vurderingsværktøjer.

Der findes ofte tilgængelige data, men disse bliver ikke nødvendigvis analyseret systematisk og anvendt til at forbedre praksis. Der skal lægges vægt på vigtigheden af at drøfte og anvende data i fællesskab mellem pædagoger i for eksempel professionelle læringsfællesskaber

Arbejdet med data bidrager til at skabe undren og understøtter arbejdet med børns trivsel, udvikling og læring.

I modellen ses forskellige typer data, som kan opsamles på forskellige måder.

Efter Martin Søland Clausen, 2018 og
Ref.: PLM pjece, Pædagogisk enhed 2019 Børn og kultur

Vi vil arbejde med at skabe en evalueringskultur, hvor vi løbende reflekterer over sammenhængen mellem pædagogisk- og læringspraksis.

Litteraturliste

- ✚ (red.), T. H. (2018). *Den styrkede pædagogiske læreplan, grundbog til dagtilbudspædagogik*. Fredrikshavn: Dafolo .
- ✚ Brostrøm, S. (2019). *overgange og sammenhænge i børns liv*. København: Akademisk forlag .
- ✚ socialeministeriet, B. o. (2018). *Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold* . Børne- og socialeministeriet .
- ✚ Efter Martin Søland Clausen, 2018 og ref.: PLM Pjece, pædagogisk enhed 2019 Børn og Kultur
- ✚ Alle billeder er taget fra offentligt forum (billedsøgning Google)

